

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

Кафедра міжнародного обліку і аудиту

**Галузь знань
Спеціальність
Спеціалізація (за наявності)**

05 Соціальні та поведінкові науки
051 Економіка
Міжнародна економіка

Форма навчання: заочна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
КОМПАНІЙ**

здобувача Кривошеєвої Наталі Миколаївни

Науковий керівник: к.е.н., доцент Зарицька Наталія Сергіївна

**Робота допущена до захисту
перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувачка кафедри: д.е.н., професор Галенко О. М.

Київ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти застосування інформаційних технологій аналізу фінансової звітності компаній.....	5
1.1. Економічний зміст, суть та сфера застосування інформаційних технологій аналізу фінансової звітності.....	5
1.2. Розвиток інформаційних технологій в обліку та аналізі.....	12
1.3. Особливості застосування інформаційних технологій оцінки фінансової звітності компаній.....	15
РОЗДІЛ 2. Аналіз фінансових результатів діяльності компаній на основі інформаційних технологій.....	21
2.1. Оцінка та вибір інформаційних технологій.....	21
2.2. Формування звітності в умовах застосування інформаційних технологій на прикладі компанії з продажу побутової техніки ТОВ «ДІЕСА».....	29
2.3. Аналіз ефективності застосування інформаційних технологій аналізу фінансової звітності.....	35
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	43
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасному світі, де бізнес-середовище постійно змінюється та розвивається, елементом управління компанією є здійснення аналізу фінансової звітності. Інформаційні технології є потужним інструментом у цьому процесі, що дозволяє здійснювати швидкий та точний аналіз фінансових показників компаній.

З розвитком технологій та розширенням використання великих даних (Big Data), зростають можливості для автоматизації та підвищення точності аналізу фінансової звітності.

Сьогодні інформаційні технології займають важливу роль у процесі аналізу фінансової звітності, допомагаючи фінансовим менеджерам, аудиторам та аналітикам отримувати доступ до більш точної, актуальної та корисної інформації. Застосування IT-інструментів та методів допомагає спростити процес аналізу, виявлення заборгованості, фінансового ризику та інших ключових показників, що мають значення для успішного управління компанією.

Аналіз фінансової звітності включає вивчення ряду ключових концепцій, які допомагають розуміти фінансовий стан компанії, а також оцінюють її ефективність, стабільність та можливі ризики. Основні теоретичні концепції аналізу фінансової звітності включають:

Ліквідність: Це здатність компанії вчасно виконувати свої фінансові зобов'язання. Інформаційні технології допомагають в автоматизації розрахунків показників ліквідності та порівняння цих показників із галузевими стандартами або конкурентами.

Рентабельність: Це міра того, наскільки ефективно компанія використовує свої ресурси для генерації прибутку. Застосування IT-інструментів дозволяє проводити детальний аналіз рентабельності, визначати зміни в часі, а також розраховувати фактори, які впливають на рентабельність.

Структура капіталу: це співвідношення між власними та залученими коштами компанії. Інформаційні технології можуть сприяти розрахунку та аналізу структури капіталу, а також допомагають оцінити фінансову стабільність компанії.

Фінансові ризики: це загрози фінансовому здоров'ю компанії, пов'язані з відмінностями в доходах, витратах, заборгованості.

Важливість автоматизації проведення аналізу та прогнозування фінансових результатів підприємства пояснюється стрімкою трансформацією бізнесу, яка має на увазі використання інформаційних технологій для оптимізації бізнес-процесів, підвищення ефективності діяльності підприємства для прийняття правильних управлінських рішень.

Мета кваліфікаційної роботи передбачає дослідження можливостей застосування інформаційних технологій для аналізу фінансової звітності компаній, надання їх переваг та недоліків, а також розробку рекомендацій щодо вдосконалення процесу аналізу фінансової звітності з використанням ІТ-інструментів. Крім того, призначення роботи є порівняльний аналіз програмних засобів, що застосовуються для аналізу фінансової звітності, з описом їх функціональних можливостей та ефективності проведення. Особливу увагу буде приділено особливостям застосування інформаційних технологій для оцінки фінансової звітності компаній, зокрема, алгоритмам та моделям, які використані для проведення аналізу та визначення фінансового стану підприємства.

Предметом дослідження є розгляд використання сучасних ІТ-технологій для проведення аналізу фінансової звітності компаній. Конкретніше, у роботі досліджується, як програмні продукти та алгоритми, які використовуються для аналізу фінансової звітності, можуть забезпечити більш точний та швидкий аналіз фінансового стану компаній, а також як вони можуть впливати на процес управління фінансами.

Об'єктом дослідження є інформаційні технології, які застосовуються для аналізу фінансової звітності компаній.

Вивчаючи цей об'єкт, дослідження фокусується на тому, як інформаційні технології можуть покращити процес аналізу фінансової звітності, забезпечуючи більш точні, актуальні та корисні результати для прийняття рішень у бізнесі.

Інформаційною базою кваліфікаційної роботи становить аналіз теоретичних джерел, праці вітчизняних і зарубіжних науковців, матеріали періодичних видань. Методологічною базою є аналіз фінансових звітів на прикладі компанії ТОВ «Дієса», дослідження розвитку ІТ-технологій в обліку та аналізі.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ КОМПАНІЙ

кономічний зміст, суть та сфера застосування інформаційних технологій аналізу фінансової звітності.

Підприємства сьогодні вимагають найновіших методів управління. Оцінка їх діяльності полягає в наявності об'єктивної інформації про структуру й ефективність використання активів та ресурсів, персоналу підприємства, фінансовий стан, результати господарювання. Застосування комп'ютерних технологій підвищує результативність фінансового аналізу. Це досягається за рахунок різних факторів: зменшення часу на проведення аналізу, можливостей використання всієї інформації про фінансову діяльність підприємства, застосування в аналізі методів моделювання та оптимізації [14, с. 157]

Вимірювання процесу інформатизації здійснюється шляхом визначення масштабу впровадження інформаційних технологій в усі сфери суспільного життя. Інформаційні технології дуже швидко перетворилися на життєво

важливий стимул розвитку не тільки світової економіки, а й інших сфер людської діяльності. На сьогодні практично неможливо знайти сферу, в якій зараз не використовуються інформаційні технології.

Поняття "інформаційна технологія" базується на основоположних поняттях "інформація" і "технологія".

Термін технологія з'явився від грецького *techē* (мистецтво, майстерність, уміння) + *logos* (знання, наука), тобто «майстерність + знання». У загальному випадку технологія – це правила дії з використанням яких-небудь засобів, які є загальними для цілої сукупності завдань або заданих

ситуацій. Якщо реалізація технології спрямована на вироблення керуючих впливів, то – це технологія керування [6, с. 24].

У навчальному посібнику автори наводять кілька прикладів розкриття поняття «Інформаційні технології»:

Інформаційні технології – це сукупність методів та засобів, що регламентують процедури опрацювання інформації.

Інформаційна технологія – це сукупність методів і засобів одержання і використання інформації на базі обчислювальної і комунікаційної техніки, широкого застосування математичних методів.

Інформаційна технологія – це процес, що використовує сукупність методів і засобів реалізації збирання, реєстрації, передавання, накопичення і обробки інформації на базі програмно-апаратного забезпечення для вирішення управлінських задач економічного об'єкту.

Інформаційна технологія – сукупність методів і способів одержання, обробки, відображення інформації, спрямованих на зміну її стану, властивостей, форми, змісту й здійснюваних в інтересах користувачів [6, с. 25].

Фінансові аналітики, фахівці в сфері обліку одностайні з приводу того, що облік незабаром вийде за рамки одного економічного суб'єкта, буде накопичувати інформацію про зовнішнє середовище і сприятиме пошуку нових можливостей для розвитку бізнес-процесів. Повна автоматизація облікового процесу в разі збільшить швидкість отримання всієї необхідної інформації, а дані для прийняття управлінських рішень будуть надходити в режимі онлайн.

За прогнозами експертів, в найближчі кілька років автоматизація торкнеться понад 70% робочих місць в сфері управління, фінансів і обліку. Однак, це не означає, що не залишиться вакансій в обліку, це свідчить про те, що функції бухгалтерів змістяться в сторону фінансового та управлінського аналізу, планування, прогнозування, моделювання та контролю. Персоналу будуть потрібні додаткові навички та знання, з'явиться необхідність у вивченні нових методів обробки великого обсягу інформації та управління даними, аналітичних

процесів тощо. У зв'язку з цим, можна виділити низку перспективних напрямків розвитку обліку:

- тотальна автоматизація всього документообігу на підприємстві;
- фіксування господарських операцій без оператора;
- наявність і оперативний доступ до інформації за весь період функціонування підприємства;
- широке використання системи візуалізації управлінської інформації, а також доступ до неї з будь-яких цифрових пристроїв;
- отримання висновків і пропозицій в автоматичному режимі з урахуванням максимальної кількості чинників бізнес-процесів на підприємстві;
- можливість моделювання декількох варіантів розвитку ситуації в результаті прийняття того чи іншого управлінського рішення щодо бізнес-процесів на підприємстві [23, с. 142].

Звітні показники є важливим джерелом інформації про виконання планів соціально-економічного розвитку підприємств, бізнес-планів інших формувань, які створюються в галузях у результаті реформування власності. На основі цих показників з'являються резерви підвищення ефективності виробництва, обґрунтовуються заходи, що у майбутньому дозволяють уникнути недоліків, які мали місце в попередніх звітних періодах. Важливе значення має звітність підприємств для наукових досліджень у галузі економіки. Будь-які узагальнення результатів господарської діяльності з метою виявлення тенденцій їх розвитку проводяться на основі обробки даних звітності.

Бухгалтерська фінансова звітність підприємства є системою показників, які характеризують підсумки господарсько-фінансової діяльності підприємства за минулий період (місяць, квартал, рік). Вона складається підрахунком, групуванням і спеціальною обробкою даних поточного бухгалтерського обліку і є його завершальною стадією [15, с. 129].

Фахівці фінансових служб звикли отримувати дані з одних систем, обробляти їх в форматі Excel і завантажувати результати обробки в інші системи. Структурні підрозділи часто використовують власні інформаційні системи (ERP,

CRM), а також різноманітні бухгалтерські програми. Проте, такий підхід до роботи не відрізняється високою ефективністю. Так, еволюція розвитку застосування інформаційних технологій в бухгалтерському обліку пройшла певні етапи: застосування електронних таблиць Microsoft Excel, впровадження спеціалізованих програмних продуктів, застосування інтегрованих ERP систем управління підприємством і хмарних технологій. Зокрема, електронні таблиці Excel дозволяють систематизувати наявну інформацію за необхідними ознаками, формувати підсумок, вибирати необхідну інформацію з пропонованого масиву даних, створюючи окремі таблиці, зводити інформацію з декількох файлів в один

Найбільш розширені технології, які використовуються в аналізі фінансової звітності компаній, це:

електронні таблиці: Програми для створення електронних таблиць, такі як Microsoft Excel або Google Sheets, є дуже популярними в інформаційному аналізі фінансової звітності. Вони можуть створювати таблиці з фінансовою інформацією, проводити аналіз даних та створювати звіти.

аналітичні програми: Ці програми можуть проводити складний аналіз фінансової інформації, використовуючи різноманітні методи та алгоритми. Такі програми можуть одночасно виконати кілька видів аналізу, що зменшити час, потрібний на аналіз.

бізнес-інтелект: Бізнес-інтелект є набором технологій та методів для аналізу та інтерпретації великих обсягів даних. Ця технологія дозволяє швидко аналізувати дані та створювати звіти та візуалізацію.

хмарні послуги: Хмарні послуги дозволяють компанії охорону та обробляти великі обсяги даних, не створюючи значних витрат на інфраструктуру та програмне забезпечення. За допомогою хмарних сервісів користувачі можуть швидко та ефективно обмінюватися даними та створювати звіти.

машинне навчання: Машинне навчання - це галузь штучного інтелекту, яка дозволяє комп'ютерам навчитися аналізувати дані та виконувати складні завдання. У фінансовому аналізі, машинне навчання

може використовуватися для прогнозування тенденцій та попередження про можливості ризиків.

оботизація процесів: Роботизація процесів - це автоматизація рутинних та повторюваних процесів за допомогою робіт. У фінансовому аналізі роботизація може використовуватися для автоматичного збору та обробки фінансової інформації, що допоможе підвищити ефективність та точність аналізу. Вони представлені в таблиці 1.1

Таблиця 1.1 - Порівняння основних ІТ-технологій аналізу фінансової звітності компаній:

ІТ-технологія	Опис	Приклади використання
Електронні таблиці	Програмне забезпечення для аналізу та обробки даних	
Аналітичні програми	Спеціальні програми для аналізу та візуалізації даних	
Бізнес-інтелект	Набір технологій та методів для аналізу великих даних	
Хмарні послуги	Сервіси для зберігання, обробки та аналізу даних	Веб-сервіси Amazon,
Машинне навчання	Галузь інформаційних технологій для аналізу даних	

Джерело: розроблено автором на основі []

Кожна з цих технологій має свої переваги та недоліки. Наприклад, електронні таблиці можуть бути корисними для швидкого та простого аналізу фінансових даних, але не можуть використовувати більш складні аналітичні методи. Аналітичні програми можуть забезпечити більш точний та детальний аналіз даних, але вимагають спеціальної підготовки та досвіду користувача.

Ці технології не є вичерпним списком, але є найбільш популярними та ефективними для аналізу фінансової звітності. Застосування цих технологій допомагає компаніям підвищити ефективність та точність аналізу, зменшити ризики помилок та забезпечити швидку та зручну обробку та відображення фінансової інформації.

У сучасному світі обсяги фінансової інформації, що генеруються підприємствами, постійно збільшуються. Отримати та проаналізувати такі обсяги даних без застосування інформаційних технологій практично неможливо. Інформаційні технології дозволяють зібрати, обробити та інтерпретувати фінансову інформацію на більш високому рівні точності та швидкості, що дозволяє прийняти більш обґрунтовані рішення в управлінні фінансами підприємства.

Застосування новітніх інформаційних технологій змінює методи формування первинної облікової документації. Створюється діалогова форма обліку, яка дозволяє організувати інформаційно-довідкове обслуговування бухгалтера шляхом одержання інформації, що зберігається в базі даних і забезпечує більш оперативну оцінку стану господарської діяльності об'єкта, а також його аналіз [10, с. 14].

До основних користувачів програмного забезпечення фінансового аналізу підприємства відносяться:

бухгалтерські відділи. Бухгалтерські відділи та бухгалтери використовують програмне забезпечення фінансового аналізу, щоб забезпечити точність облікових даних і відстежувати фінансові КРІ, які потім можна використовувати для планування фінансового напрямку розвитку компанії на майбутнє. Вони також використовують програмне забезпечення фінансового аналізу для створення звітів для цілей фінансової відповідності.

менеджери. Менеджери з будь-якого відділу в організації можуть отримати вигоду від використання інформаційних панелей і звітів, які містять детальну інформацію про фінансові результати своїх команд. Програмне забезпечення фінансового аналізу також може надати додаткове уявлення про їхній відділ, до якого вони зазвичай не мають доступу, наприклад дані про прибутковість і збитки, тенденції ринку або фінансово марнотратну діяльність.

Команди з фінансового планування та аналізу використовують програмне забезпечення фінансового аналізу для створення, оновлення й аналізу балансів, звітів про рух грошових коштів та звітів про прибутки та збитки. Ці три

основні звіти потім використовуються для повідомлень про фінансові результати та стан компанії в певний момент часу [12, с. 67].

Серед багатьох переваг і особливостей програмного забезпечення для фінансового аналізу нижче наведемо деякі загальні особливості, які зазвичай зустрічаються в цьому типі програмного забезпечення.

прогнозування — інструменти прогнозування дозволяють компаніям використовувати попередні фінансові дані для кращого прогнозування доходів, витрат та інших витрат на ведення бізнесу. Прогнозування — це не точна наука, а скоріше обґрунтоване припущення щодо низки показників, а програмне забезпечення для фінансового аналізу дає можливість підприємствам відстежувати ці показники та звітувати про них.

консолідація — консолідація необхідна будь-якій організації для збору та об'єднання фінансових даних для цілей звітності. Існують також складні коригування та розрахунки, які необхідно зробити після консолідації даних, а програмне забезпечення фінансового аналізу допомагає організувати та точно підготувати ці дані.

КРІ — ключові показники ефективності використовуються для визначення поточного стану та здоров'я бізнес-моделі компанії. Існують різні КРІ, які компанія може використовувати для вимірювання ефективності, але найпопулярнішими є маржа валового та чистого прибутку, дебіторська заборгованість та здатність оплачувати рахунки (поточний коефіцієнт).

звіти інформаційної панелі — ці інформаційні панелі створюються з використанням фінансових даних, які дозволяють користувачеві деталізувати, фільтрувати та взаємодіяти з різними звітами та графіками. Вони консолідують дані за кілька кліків і аналізують численні великі набори даних, які допомагають вирішувати складні аналітичні проблеми. Керівники використовують ці інформаційні панелі та звіти для повної видимості всієї організації для прийняття рішень на основі даних, тоді як аналітики можуть зануритися глибше в комплекс.

Застосування програмного забезпечення на підприємствах дозволяє:

- провести аналіз впливу на досліджуваний об'єкт широкого круга внутрішніх і зовнішніх чинників;
- підвищити достовірність і надійність отриманих результатів фінансового аналізу;
- створити можливості для проведення комплексних досліджень для аналізу фінансової діяльності підприємства, що полегшує роботу із проведення фінансового аналізу підприємства та оцінки фінансової стійкості;
- підвищити системність фінансового аналізу, що обумовлене необхідністю чіткого визначення і формалізації аналітичних завдань при їх розв'язанні в автоматичному режимі [12, с. 67-68].

Однією найбільш поширеною програмою для аналізу фінансового стану підприємства є MS Excel з пакету офісних програм MS Office. MS Excel - це електронна таблиця з досить потужними математичними можливостями, де деякі статистичні функції є просто додатковими вбудованими формулами.

В програмі MS Excel вбудовану мову програмування VBA (Visual Basic for Applications) для побудови алгоритмів розрахунку показників та для зручнішого подання результатів аналізу – наприклад, автоматичне виділення різними кольорами показників, що свідчать про стабільний фінансовий стан підприємства та критичних показників, значення яких відхиляються від нормативних значень [17].

1.2 Розвиток інформаційних технологій в обліку та аналізі

Інформаційні технології є найбільш важливою складовою процесу використання інформаційних ресурсів суспільства. До сьогодні вони пройшли кілька еволюційних етапів, зміна яких визначалася головним чином розвитком науково-технічного прогресу, появою нових технічних засобів переробки інформації. У сучасному суспільстві основним технічним засобом технології

переробки інформації слугує комп'ютер, що істотно вплинув як на концепцію побудови й використання технологічних процесів, так і на якість результуючої інформації [8, с. 40].

В історії розвитку інформаційних технологій виділяють три основних етапи:

Перший етап розпочався з середини 50-х років минулого століття, пов'язаний з виникненням перших електронно-обчислювальних машин (ЕОМ).

Вони використовувалися як високопродуктивні інструменти складних обчислень для вирішення завдань за допомогою різних математичних методів.

Поняття стандартного програмного забезпечення ще не існувало, і всі програми, які реалізували методи обчислень, створювалися програмістами з використанням машинних кодів. Такі програми застосовувалися в проектно-конструкторській діяльності, у моделюванні складних стохастичних процесів, у багатьох інших сферах діяльності, де виникала потреба в застосуванні математичних методів. Тобто ЕОМ використовувались для математичних розрахунків.

Другий етап розвитку ІТ тривав близько 30 років, з середини 60-х і до початку 90-х років минулого століття. Він відноситься до періоду виникнення і розвитку автоматизованих систем управління (АСУ). Початком цього етапу була активна позиція ряду видатних українських учених і наполегливість академіка В.М. Глушкова, який зумів переконати керівництво держави в тому, що кібернетика - це наука, це основа побудови загальнодержавної автоматизованої системи для ефективного управління народним господарством. У країні стали створюватися проектні інститути, обчислювальні центри міністерств та великих підприємств. Завдання розробки і впровадження АСУ входили до народногосподарських планів. Підприємства електронної промисловості почали серійне виробництво обчислювальної техніки і АСУ. Автоматизовані системи використовувалися в усіх галузях для обробки даних і формування звітності.

Обчислювальні центри на той час розглядалися керівниками як обслуговуючі підрозділи, з специфічним інженерно-технічним персоналом. Ці

центри були повністю відокремлені від основної діяльності підприємств чи організацій, співробітники яких займалися своєю роботою, до якої АСУ, за рідкісними винятками, ніякого відношення не мали, і економічний ефект від їх роботи був відсутній, хоча завжди розраховувався. Економіка завжди повинна була бути ефективною. Відомий факт, що сукупний річний економічний ефект від впровадження АСУ в країні перевищував обсяг ВВП.

І лише з середини 90-х років минулого століття почався і продовжується дотепер третій етап розвитку індустрії інформаційних технологій, який можна назвати революційним. ІТ стали невід'ємною частиною діяльності підприємств і організацій: вони з'явилися на робочих місцях керівників і співробітників.

Роль інформаційних систем та технологій змінилася радикально: з обслуговуючої вона перетворилася на стратегічну. ІТ стали джерелами нових конкурентних переваг і засобами їх збереження, джерелами виникнення принципово нових видів бізнесу і нових підходів до методів корпоративного управління, до методів і принципів створення компаній, які діють на міжнародних ринках в умовах глобальної конкуренції.

Прикладами нових видів бізнесу є електронна комерція і виникнення віртуальних підприємств. Компанії прагнуть зберегти за собою тільки стратегічно важливі функції і інтелектуальний капітал, передаючи в аутсорсинг виробничі, збутові, логістичні, маркетингові функції різним партнерам, які спеціалізуються у відповідних областях. Так, наприклад, один з лідерів світового ІТ-ринку компанія ІВМ припинила виробництво окремих видів обчислювальної техніки, передавши його компаніям-партнерам у Південно-Східній Азії і залишивши за собою лише проектування і створення нової техніки, тобто інтелект. Крім того, в результаті придбання консалтингового підрозділу компанії Price Waterhouse була створена компанія ІВМ Global Solutions, яка стала найбільшим системним інтегратором, що надає комплексні інтелектуальні послуги в сфері управлінського консалтингу і системної інтеграції, поряд з двома іншими лідерами цього ринку - компаніями EDS (Electronic Data Systems) і Accenture [8, с.42-44].

Особливості застосування інформаційних технологій оцінки фінансової звітності компаній

Оцінка фінансової звітності є однією з найбільш важливих задач управління компанією. В сучасних умовах для забезпечення точності та швидкості процесу оцінки використовують інформаційні технології.

Основні інформаційні технології, що застосовуються в процесі оцінки фінансової звітності компаній, - це системи управління фінансами, бізнес-інтелект, машинне навчання, аналітичні програми, хмарні технології та електронні таблиці.

Однією з основних переваг застосування інформаційних технологій для оцінки фінансової звітності є забезпечення швидкості та точності аналізу. Завдяки інформаційним технологіям можна швидко й ефективно аналізувати великі обсяги даних та забезпечувати точність результатів.

Крім того, інформаційні технології зможуть покращити процес управління фінансами компанії, забезпечуючи швидкий доступ до фінансової інформації та відповідну її обробку.

Слід також відмітити, що на сьогоднішній день все більше і більше підприємств і компаній України надають перевагу використанню сервісів Google. На сьогоднішній день інструменти та програми цього додатку здатні враховували потреби сучасного динамічного бізнесу.

Завдяки хмарній архітектурі робітники підприємств мають змогу працювати разом із будь-якими користувачами, у будь-який час і з будь-якої платформи. Вся інформація компанії захищена однією з найнадійніших у світі систем безпеки, а скрипт додатків Google Apps, який створює макроси для автоматизації звітів, є набагато простішим в використанні та вдосконаленим на сьогоднішній день ніж мова VBA, яка використовується у програмі MS Excel [17].

Проте деякі компанії можуть стикатися з викликами при впровадженні інформаційних технологій для оцінки фінансової звітності. Наприклад, недостатня кваліфікація працівників, що можна вплинути на якість процесу аналізу даних та з програмним забезпеченням роботи.

Також наявність додаткових витрат на розробку та впровадження інформаційних технологій може стати проблемою для деяких компаній.

У сучасних умовах, завдяки розвитку ІТ-технологій, оцінка фінансової звітності компаній стала набагато більш точною і швидкою. Інформаційні технології забезпечують можливість збирання, обробки та аналізу великих обсягів даних, що дає можливість розглядати питання оцінки фінансової звітності компаній на новому рівні.

Одним із ключових елементів застосування ІТ-технологій для оцінки фінансової звітності є використання різноманітних програм та інструментів для аналізу фінансових показників. Ці програми можуть бути як загального призначення, так і спеціалізовані на конкретні галузі або завдання. такі програми повинні проводити аналіз фінансових звітів швидко і точно, отримувати зручну візуалізацію даних та створювати звіти.

Для оцінки фінансової звітності можуть використовуватися такі інформаційні технології, як хмарні сервіси, машинне навчання, бізнес-інтелект та інші. Використання таких технологій дозволяє забезпечити більш точну та повну оцінку фінансової звітності, зокрема, за рахунок використання алгоритмів машинного навчання та аналізу даних у режимі реального часу.

Інформаційні технології можуть використовуватися для оцінки фінансової звітності компаній з різних позицій. Наприклад, їх можна використовувати для оцінки фінансової стійкості компанії, її здатності генерувати прибуток, ризику та інших параметрів.

Одним з інструментів оцінки є аналіз даних про фінансовий стан компанії з використанням інформаційних технологій, наприклад, за допомогою спеціальної програми для фінансового аналізу. Застосування такої програми дозволяє

автоматизувати процес збору та аналізу фінансової інформації, що значно зменшує час та зусилля, завантажені для проведення аналізу.

Іншим інструментом оцінки є використання різних моделей, наприклад, моделей прогнозування фінансових результатів компанії. Для цього можна використовувати методи машинного навчання та штучного інтелекту, які дозволять створити моделі на основі великих обсягів даних.

Крім того, інформаційні технології можуть проводити інші сценарні аналізи фінансового стану компанії, що дозволяють виявити можливі ризики та шляхи їх уніфікації.

Ще однією особливістю застосування ІТ-технологій в оцінці фінансової звітності є можливість застосування машинного навчання та штучного інтелекту. Ця технологія допоможе покращити якість аналізу та прогнозування фінансових показників за допомогою автоматичної обробки великих обсягів даних.

Наприклад, застосування машинного навчання дозволяє автоматично класифікувати фінансові дані та прогнозувати ризики. Крім того, його можна використовувати для побудови моделей прогнозування фінансових показників, що значно скорочує час, необхідний для проведення аналізу.

Ще однією особливістю застосування ІТ-технологій є можливість отримання розширеного аналізу фінансової звітності, включаючи відношення, відхилення, внутрішню та зовнішню аналізу. Інформація, яку можна отримати з цього аналізу, може допомогти прийняти кращі рішення щодо інвестицій, розширення бізнесу та планування бюджету.

Таким чином, застосування ІТ-технологій в оцінці фінансової звітності дозволяє компаніям збільшити ефективність та точність аналізу фінансових даних, зменшити витрати на їх обробку та забезпечити більш глибокий та розширений аналіз фінансової звітності.

Застосування програмного забезпечення для фінансової звітності може принести компанії безліч позитивних змін. До якихось з них можна віднести: зниження часу на підготовку фінансової звітності: автоматизація

процесу підготовки фінансової звітності може скоротити час, необхідний для цього, тому що програмне забезпечення може забезпечити швидкий та точний аналіз даних.

окращення якості фінансової звітності: програмне забезпечення може допомогти виявленню та використанню помилок та неточностей у фінансовій звітності, що може підвищити її якість та достовірність.

оптимізація процесів: програмне забезпечення може допомогти в оптимізації різних процесів, пов'язаних з фінансовою звітністю, таких як управління ризиками, розрахунок податків та інші.

окращення прийняття рішень: за допомогою програмного забезпечення компанії можуть швидко та точно проаналізувати фінансову звітність, що може сприяти прийняттю обґрунтованих рішень.

підвищення ефективності: програмне забезпечення може забезпечити ефективне використання ресурсів та працівників компанії, що може збільшити її ефективність та прибутковість.

забезпечення відповідності: програмне забезпечення може сприяти забезпеченню відповідності компанії до різних нормативних вимог та стандартів, що може порушити ризик штрафів та інших санкцій.

Однак варто відзначити, що застосування інформаційних технологій в аналізі фінансової звітності також може мати свої недоліки та виклики, зокрема:

високі програмні витрати на впровадження та підтримку ІТ інфраструктури та забезпечення.

недостатня гнучкість та адаптивність ІТ-інфраструктури до змінних умов ринку та вимог компанії.

ризик зламу та втрата даних, зокрема внаслідок кібератаки або помилкового введення даних.

недостатня гнучкість та адаптивність ІТ-інфраструктури до змінних умов ринку та вимог компанії.

Отже, застосування інформаційних технологій в аналізі фінансової звітності має багато переваг, які допомагають підвищити якість та точність

аналізу, а також ефективність прийняття рішень у фінансовому менеджменті. Однак, необхідно розглядати та вирішувати виклики та недоліки, які пов'язані зі застосуванням інформаційних технологій в аналізі фінансової звітності, щоб забезпечити успішну їх імплементацію та використання.

Наприклад, компанії можуть вирішувати проблему високих витрат на ІТ-інфраструктуру та програмне забезпечення, за рахунок використання хмарних сервісів та програмних засобів, які не вимагають значних витрат на інфраструктуру та обслуговування. Для ризику зменшення зла та втрати даних можна використовувати захист даних та кібербезпеки, що дозволяють підвищити безпеку інформації. Наочне та зрозуміле візуалізація фінансової інформації може допомогти користувачам з різним рівнем кваліфікації отримати звіти та аналітичні дані.

Таким чином, інформаційні технології мають великий вплив на якість та точність фінансового аналізу та ефективність прийняття рішень у фінансовому менеджменті. Вони можуть підвищити якість даних, забезпечити швидкість та ефективність аналізу, а також забезпечити більш обґрунтоване та точне прийняття рішень. Проте, для успішної імплементації та використання ІТ-інструментів у фінансовому аналізі, необхідно фактично вирішувати та вирішувати виклики та недоліки, пов'язані з їх застосуванням.

Висновки до розділу 1

У рамках розділу "Теоретичні аспекти застосування інформаційних технологій аналізу фінансової звітності компаній" було розглянуто економічний зміст, суть та сферу застосування інформаційних технологій в аналізі фінансової звітності. Був проаналізований розвиток інформаційних технологій в обліку та аналізі, звернувши увагу на їхню сутність і значення для покращення процесів фінансового аналізу. Також були розглянуті особливості застосування інформаційних технологій у процесі оцінки фінансової звітності компаній.

На основі проведеного дослідження можна зробити наступні висновки, що інформаційні технології в аналізі фінансової звітності компаній є необхідним інструментом для забезпечення ефективного та точного аналізу фінансових даних. Вони допомагають у зборі, обробці, інтерпретації та представленні фінансової інформації, спрощують процес аналізу і дозволяють швидко отримувати необхідну інформацію. Розвиток інформаційних технологій в обліку та аналізі постійно прогресує, що сприяє поліпшенню якості та швидкості аналізу фінансової звітності. Нові технології дозволяють автоматизувати процеси, забезпечують точність та надійність даних, покращують аналітичні можливості і сприяють прийняттю кращих фінансових рішень.

Загалом, впровадження інформаційних технологій у фінансову звітність компаній є необхідним кроком у сучасному бізнес-середовищі. Оцінка ефективності такого впровадження може мати велике значення для компанії і прийняття стратегічних рішень.

Основні переваги впровадження інформаційних технологій у фінансову звітність включають автоматизацію процесів, збільшення точності та надійності даних, покращення аналітичних можливостей, зниження витрат та підвищення ефективності роботи персоналу. ІТ-системи дозволяють швидко і ефективно збирати, обробляти та аналізувати фінансову інформацію, що сприяє прийняттю обґрунтованих рішень та покращенню фінансового стану компанії.

Проте, важливо враховувати деякі виклики та ризики, пов'язані з впровадженням інформаційних технологій, такі як необхідність належного навчання персоналу, забезпечення безпеки та захисту даних, а також потреба в постійному моніторингу та оновленні систем. Також важливо враховувати індивідуальні потреби та особливості компанії при виборі та впровадженні інформаційних систем.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЙ НА ОСНОВІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Оцінка та вибір інформаційних технологій.

Оцінка функціональності інформаційних технологій вимагає аналізу їхніх можливостей та відповідності потребам компанії. Важливо провести порівняльний аналіз різних програмних продуктів, оцінити їхні можливості та зрозуміти, як вони відповідають конкретним вимогам. Необхідно враховувати специфіку компанії, розмір, галузь діяльності та потреби щодо аналізу фінансової звітності.

Найперше необхідно окреслити мету і завдання, які є для підприємства найбільш важливими, адже саме вони впливають на вибір як оптимального програмного забезпечення, так і самого способу автоматизації [18].

Основні фактори впливу на вибір інформаційних технологій:

функціональність;

артість;

нтеграція;

безпека;

асштабованість.

Основним критерієм для оцінки технологій є їхні функціональні можливості. Компанії оцінюють, наскільки програмне забезпечення задовольняє їхні потреби та вимоги щодо аналізу фінансової звітності. Це включає такі аспекти, як можливість автоматизованого збору та обробки даних, розрахунок фінансових показників, візуалізація результатів, можливість порівняння з іншими компаніями тощо. Які конкретні функції та можливості надає програмний продукт для аналізу фінансової звітності. Чи підтримує він автоматичний збір та обробку

даних, розрахунок фінансових показників, генерацію звітів, візуалізацію результатів, можливість порівняння даних тощо. Чим більше функціональних можливостей є в програмному продукті, тим більша його функціональність.

Важливо, щоб інформаційні технології були гнучкими та настроєваними під потреби компанії. Треба оцінити, наскільки легко та зручно налаштовувати програмний продукт, додавати нові функції, адаптувати його до особливостей вашої фінансової звітності. Чи надає він можливість створювати налагоджувані звіти та дашборди, додавати власні аналітичні модулі чи показники.

Інформаційні технології повинні легко інтегруватися з існуючими системами в вашій компанії, наприклад, фінансовою системою управління, ERP-системою, CRM-системою тощо. Інтеграція забезпечить безперервний потік даних та зручний обмін інформацією між різними системами та департаментами.

Важливо, щоб програмний продукт мав можливість розрахунку та аналізу різних фінансових показників, таких як рентабельність, ліквідність, платоспроможність, оборотність активів, власного капіталу тощо. Також важливо мати можливість порівнювати ці показники з попередніми періодами, стандартами галузі або з конкурентами.

Програмний продукт повинен мати зручні засоби візуалізації результатів аналізу фінансової звітності. Графіки, діаграми, інфографіка та інші візуальні елементи можуть допомогти краще сприймати та розуміти фінансові дані. Візуалізація повинна була зрозумілою, зручною для навігації та мати можливості налаштування показників та фільтрів.

Крім того, важливо провести демонстрацію програмного продукту або випробування протягом обмеженого періоду часу, щоб отримати практичний досвід роботи з ним. Це дозволить оцінити його зручність, ефективність та відповідність вашим очікуванням.

Також варто звернути увагу на відгуки та рекомендації інших користувачів програмного продукту. Відгуки можна знайти на спеціалізованих форумах, відгуках користувачів на офіційних веб-сайтах розробників або у соціальних

мережах. Це дозволить отримати об'єктивні оцінки та рекомендації від тих, хто вже використовував програмний продукт для аналізу фінансової звітності.

Крім програмного забезпечення, також можна вивчити можливості використання онлайн-інструментів та сервісів для аналізу фінансової звітності. Наприклад, існують веб-платформи, які надають доступ до аналітичних інструментів та функцій, не вимагаючи встановлення додаткового програмного забезпечення. Такі сервіси можуть бути зручними для невеликих компаній або для тих, хто бажає швидко отримати результати без додаткових витрат на програмне забезпечення та обладнання.

Найкращим підходом до вибору програмного продукту для аналізу фінансової звітності є ретельне дослідження різних варіантів, тестування їхніх функцій та звернення до експертів у галузі. Важливо вибрати таке програмне забезпечення, яке відповідає потребам, забезпечить швидкий та точний аналіз фінансової звітності та сприятиме ефективному прийняттю рішень в управлінні компанією.

Вартість впровадження та підтримки інформаційних технологій є важливим фактором при їхньому виборі. Компанії аналізують економічну доцільність витрат на програмне забезпечення, обладнання, навчання персоналу та підтримку системи. Вони порівнюють різні пропозиції на ринку та обирають оптимальний варіант, який відповідає їхнім фінансовим можливостям.

З огляду на чутливість фінансової інформації, компанії враховують питання безпеки при виборі інформаційних технологій. Це включає використання захисту даних, шифрування, аутентифікації та контролю доступу. Компанії виявляють інтерес до технологій, які забезпечують високий рівень безпеки їхньої фінансової інформації та запобігають несанкціонованому доступу.

Компанії розглядають інформаційні технології з погляду їхньої масштабованості. Це означає, наскільки добре система може розширюватися та працювати зі зростанням обсягу даних та потреб бізнесу. Компанії шукають технології, які можуть ефективно функціонувати навіть при великих обсягах фінансових даних та розширенні бізнесу.

Зручність та користувацька дружність інформаційних технологій є також важливим фактором при їхньому виборі. Легка навігація, інтуїтивний інтерфейс та доступність документації та підтримки допомагають користувачам швидко освоїти та ефективно використовувати інструменти аналізу фінансової звітності.

Ці фактори впливають на оцінку та вибір інформаційних технологій для аналізу фінансової звітності. Компанії ретельно аналізують ці критерії, проводять порівняльний аналіз різних рішень та обирають технології, які найкращим чином відповідають їхнім потребам та вимогам.

Розглянемо деякі з інформаційних технологій, які найчастіше використовують в компаніях для аналізу фінансової звітності.

Система планування ресурсів підприємства (ERP) є комплексною програмною системою, яка інтегрує різні функціональні області та процеси внутрішнього управління підприємства. Вона спрямована на автоматизацію та оптимізацію бізнес-процесів, включаючи фінанси, виробництво, управління запасами, збут, управління відносинами з клієнтами (CRM), управління персоналом та інші аспекти діяльності підприємства.

Основна мета системи ERP - забезпечити централізовану базу даних та інтегровану платформу для обробки і обміну інформацією між різними відділами та функціональними областями підприємства. Це дозволяє зменшити дублювання даних, покращити доступність та точність інформації, а також сприяти більш ефективному прийняттю управлінських рішень.

Абревіатура ERP використовується для позначення комплексних систем управління підприємством. ERP – термін, введений дослідницькою фірмою створення єдиної бази даних (репозитарія), що містить всю ділову інформацію, накопичену організацією в процесі ведення бізнесу, зокрема фінансову інформацію, дані, пов'язані з виробництвом, управлінням персоналом, і будь-які інші дані. Наявність репозитарія позбавляє від необхідності передавати дані від одного додатку до іншого. Крім того, будь-яка частина інформації, яку має в своєму розпорядженні дана компанія, стає одночасно доступною для всіх

працівників, що володіють відповідними повноваженнями. Комплексна інформаційна система управління компанією (ERP) – це найважливіший і незамінний інструмент ефективного управління ресурсами компанії. Єдине інформаційне середовище стає могутнім засобом збору і аналізу фінансової інформації – це шлях до реального підвищення конкурентоспроможності і прибутковості, до залучення інвестицій, а значить – до максимальних темпів зростання бізнесу [26].

Функціональні можливості зарубіжних програмних продуктів більш розширені. Наприклад, програма «Advanced Financial Statement Analysis» компанії Essential Software аналізує фінансову звітність і будує фінансові прогнози; «iDecide 2000» від розробника Decisive Tools націлена на імітаційне моделювання з візуалізацією результатів у вигляді діаграм [21].

MS Excel: Ця програма є однією з програм MS Office програм і наразі є найпоширенішою програмою в Україні. Використовується для фінансового аналізу внутрішніх підприємств. На українському ринку представлені як готові продукти, розроблені в MS Excel, які можуть бути використується як на підприємствах, так і безпосередньо в MS Excel часто використується фінансистами, економістами, менеджерами, бухгалтерів на підприємствах для власних розрахунків. Ця програма являє собою табличний процесор, який містить готові вбудовані математичні формули, представлені як досить потужний математичний апарат, а також дозволяє створити в клітинках таблиці необхідні для автоматизації розрахунків формули. Столи можна з'єднати між собою, що дозволяє обробляти великий обсяг інформації використуючи багато показників. MS Excel також містить вбудоване програмування мова Visual Basic for Applications (VBA), яка дозволяє створювати алгоритми розрахунку певних показників. Усі таблиці та графічні об'єкти, створені в MS Excel легко переносяться в будь-яку іншу офісну програму MS Office, що, безумовно, полегшує процес подальшої роботи з отриманими результатами аналізу (написання звіту, обмін файлами або їх окремими частинами, тощо).

Google Таблиці, Google Apps Script, Google Google Analytics пропонує безкоштовні програми, пакети веб-програм, призначені для виконання фінансового аналізу. Google Таблиці – це програма для роботи з електронними таблицями, яка використовує потужний інструментарій фінансового аналізу, який базується на використанні технологій штучного інтелекту, які, відповідно, дозволяють отримати досить точні розрахунки та прогнозувати збалансовані напрямки розв’язання проблеми. Google Apps Script – це з цією програмою можливість створення макросів, що спрощує процес фінансових розрахунків і дозволяє автоматизувати процес підготовки та написання звітів. Google Analytics – це програма, призначена для виконання веб-аналітики в Інтернеті: аналізує веб-сайти та мобільні пристрої додатків [32].

Взагалі діагностика фінансового стану добре запроваджується в програмних продуктах побудованих на технологіях Business Intelligence (BI) або Business Analytics (BA). Підхід BI базується на консолідації та перетворенні транзакційної інформації у зручний формат для візуального аналізу, що дозволяє швидко її інтерпретувати; а технологія BA полягає у більш поглибленому статистичному аналізі заздалегідь підготовлених даних [21].

Програми звітності:

«1С:Підприємство» — це серія програм, що належать до однієї платформи і представлені різними продуктами в залежності від потреб і специфіки бізнесу. Ця програма дозволяє автоматизувати облік підприємств різних сфер діяльності, різних форм власності, різних масштабів тощо. «1С:Підприємство» пропонує такі програми:

а) «1С: Бухгалтерія» – це автоматизація бухгалтерського обліку і податкового обліку в організаціях будь-якого типу бізнесу. Програма дозволяє здійснювати: бухгалтерський облік стандартних операцій, облік виробничих запасів, складський облік, облік торгових операцій, облік комісійної торгівлі, бухгалтерія операції з тарою, облік банку та готівкових операцій, облік розрахунків с контрагентами, облік основних засобів, нематеріальних і матеріальних активів, облік основного та вторинного виробництва, облік

напівфабрикатів, облік непрямих витрат, облік ПДВ, нарахування заробітної плати бухгалтерський та кадровий облік. Крім того, програма «1С: Бухгалтерія» підтримує різні податкові схеми, дозволяє вам виконувати заключні операції місяця, формувати стандартну бухгалтерську звітність, створювати регламент звітності, вести облік діяльності кількох організацій, вести податковий облік з податку на прибуток та єдиного податку;

б) «1С: Управління комерційним підприємством» є автоматизація управлінських та облікових завдань підприємства, які займаються будь-яким видом комерційної діяльності;

в) «1С: Управління виробничим підприємством» є автоматизація управління та обліку на виробничому підприємстві;

г) «1С: Зарплата і Управління персоналом» — інструмент з реалізації кадрової політики на підприємстві, а також автоматизація різноманітних послуг діяльності підприємства, починаючи від управління персоналом і лінійних керівників до працівників бухгалтерії. Програма «1С: Заробітна плата та управління персоналом» дозволяє: зберегти записи діяльності кількох організацій, планові кадрові потреби, автоматизувати підбір персоналу, управляти компетенцією та фінансовою мотивацією працівників, планувати штатний розклад, кадровий облік, регулювати трудові відносини, здійснювати розрахунок і облік заробітної плати та відрахувань регульованих податків, складати регламентовану звітність;

д) «1С: Управління малим бізнесом» – автоматизація операційного менеджменту в малому бізнесі;

е) «1С:CRM» – це автоматизація процесів клієнтських відносин; допомагає організувати ефективну роботу відділів продажів, маркетингу, обслуговування на всіх етапах взаємодії з клієнтами;

BAS — це ряд програм, які дозволяють автоматично виконувати широкий спектр завдань, пов'язаних з управлінням підприємством у різних аспектах. Основними програмами BAS є: Бухгалтерський облік, Бухгалтерський облік

CORP, інтегроване управління підприємством, документ Management CORP, Small управління, включаючи облік депозитів і кредити, еквайринг (платіжні картки), гнучкі інструменти) для ведення платіжного календаря, можливості управління поточними платежами, маршрути для узгодження додатків, гнучкі засоби генерації платіжні документи на майбутні дати, інвентаризація готівки реєстри та банківські рахунки, аналітична звітність потоків готівки, план рахунків бухгалтерського обліку, переклад операцій на МСФЗ підсистем даних оперативного та регламентованого обліку, відкладене відображення проводок в обліку, створення документів нормативних операцій, аудит, генератор фінансових звітів.

Зверніть увагу, що «1С: Підприємство» та його програмні продукти досі є найпоширенішими в Україні. Проте це слід зазначити, що BAS продуктів все більше розробляються і впроваджуються у вітчизняних підприємствах, оскільки вони пропонують низку програм, які є схожі на програми «1С: Підприємство», але більш адаптовані до сучасних вимог, мають оновлений інтерфейс, який є більш зручним для користувача, розширює можливості користувача, можливість налаштувати програму відповідно до своїх потреб. Тому можна спрогнозувати, що ймовірність висока, що з часом нові продукти BAS будуть конкурувати та приймати гідне місце поруч з 1С або навіть замінити 1С

Програми обміну інформацією та звітності:

FlyDoc - це спеціальна програма, метою якої є швидкий обмін документами в електронному вигляді. Це програма встановлюється безпосередньо в програму «1С:підприємство». Передана інформація доступна тільки для відправника та одержувача.

M.E.Doc – це програма, яка дозволяє здійснює електронний документообіг (звіти, договори, податкові накладні, акти, накладні та інші документи). За допомогою цієї програми можна створювати податкові накладні та підписувати їх

електронним цифровим підписом, зареєструвати їх в Єдиному реєстрі податкових накладних, отримувати зворотні квитанції або необхідні виписки з реєстру, обмінювати зареєстровані податкові накладні з квитанціями про їх отримання, реєстрація у контрагентів. Програма М.Е.Дос дозволяє відправляти електронні звіти до ДПС Інспекції, Держстат, Пенсійне забезпечення фонду, Державного центру зайнятості та Фонд страхування. З метою задоволення потреб різних суб'єктами господарювання є такі програмні продукти пропонує: звітність, звітність до НБУ для небанківських установ, електронний документообіг, облік ПДВ, акцизи та ГТН, зарплата, АРІ «Кашалот» (реєстрація електронних чеків у Державній Податковій службі), «СОТА» (онлайн звітність) [32].

Формування звітності в умовах застосування інформаційних технологій на прикладі компанії з продажу побутової техніки ТОВ «ДІЕСА».

ТОВ «ДІЕСА» - компанія, що спеціалізується на продажі побутової техніки та електроніки, є однією з провідних національних мереж в Україні. Мережа налічує понад 120 сучасних магазинів, розташованих у 57 містах країни, що надають широкий асортимент якісної техніки для дому та розваг.

Крім того, компанія має 7 складів, які знаходяться в стратегічних місцях найбільших міст. Ці склади виконують важливу функцію зберігання та управління запасами побутової техніки, що дозволяє ефективно керувати постачанням товару до магазинів.

Центральний офіс компанії розташований у Києві, що є адміністративним та управлінським центром всієї мережі. У центральному офісі працює команда кваліфікованих спеціалістів, включаючи фінансовий відділ, відділ закупівель, відділ маркетингу, відділ розвитку та інші, які забезпечують ефективне управління діяльністю компанії.

Компанія надає своїм клієнтам широкий асортимент побутової техніки від провідних виробників, включаючи побутові прилади, електроніку, побутову техніку для кухні, кліматичне обладнання, аудіо- та відеотехніку, комп'ютери та багато іншого. Компанія пропонує професійні консультації, гарантійне обслуговування та широкий спектр послуг, що забезпечують задоволення потреб клієнтів.

У компанії ТОВ «ДІССА» використовуються сучасні інформаційні технології для оптимізації бізнес-процесів. Зокрема, використовується ERP-система, що дозволяє централізовано керувати запасами, замовленнями, фінансами та іншими аспектами діяльності компанії. Це забезпечує високу ефективність та точність обліку, сприяє швидкому прийняттю рішень та оптимізації ресурсів.

Excel використовується для організації та аналізу фінансових даних, створення звітів та діаграм. 1С - це програмне забезпечення для автоматизації бухгалтерського обліку та управління бізнес-процесами.

Хмарні технології, використані компанією, дозволяють зберігати та обробляти фінансові дані в хмарному середовищі. Це дозволяє забезпечити доступність даних з будь-якого місця та пристрою, а також спільну роботу над даними та спільний доступ до звітів.

Однією з основних переваг хмарних технологій є масштабованість. Компанія може збільшувати або зменшувати обсяги збережених даних та ресурсів, в залежності від потреб бізнесу. Це дає гнучкість та ефективне використання ресурсів компанії.

Крім того, хмарні технології забезпечують високу надійність та безпеку даних. Вони зазвичай мають резервне копіювання, шифрування даних та захист від несанкціонованого доступу, що дозволяє зберігати фінансову інформацію в безпечному середовищі.

Додатково, використання бізнес-інтелекту (BI) дозволяє компанії проводити аналіз фінансових даних та створювати звіти з використанням різних

візуалізаційних інструментів. ВІ допомагає виявляти тенденції, проводити прогнозування та приймати обґрунтовані рішення на основі наявних даних.

Застосування цих інформаційних технологій дозволяє компанії ТОВ «ДІЕСА» покращити ефективність управління фінансовою звітністю, забезпечити точність та доступність фінансових даних, а також виконувати аналітичні завдання для прийняття обґрунтованих бізнес-рішень.

Кожен відділ компанії ТОВ «ДІЕСА» має свою власну звітність, яка відображає фінансові результати та показники роботи. Наприклад, фінансовий відділ готує звіти про фінансовий стан компанії, дохідність, рентабельність та інші фінансові показники. Відділ клієнтської доставки аналізує показники доставки товарів, терміни поставок та рівень задоволеності клієнтів. Відділ сервісу відстежує якість обслуговування та роботи сервісних центрів.

Завдяки використанню інформаційних технологій, звітність різних відділів може бути інтегрована та аналізована в комплексі. Це дозволяє отримати цілісне уявлення про роботу компанії, виявити синергію та підвищити ефективність діяльності. Крім того, інформаційні технології дозволяють здійснювати аналіз фінансової звітності компанії на різних рівнях. Наприклад, за допомогою бізнес-інтелект систем виконується детальний аналіз фінансових показників, які надалі порівнюються за періодами, складаються фінансові прогнози та проводиться стратегічне планування.

У різних відділах компанії мають різні види фінансової звітності, що відображають їхню фінансову діяльність і результати. Основними фінансовими звітами, які подаються відділами, є:

Фінансовий звіт компанії в цілому:

баланс компанії, який відображає фінансовий стан компанії на певну дату, включаючи активи, зобов'язання та власний капітал.

віт про прибутки та збитки, що відображає доходи, витрати та чистий прибуток або збиток компанії за певний період.

1С дозволяє вести облік фінансових операцій, таких як доходи, витрати, активи та зобов'язання. Вона автоматизує процеси реєстрації та класифікації фінансових подій, що спрощує формування фінансових звітів.

1С автоматично підраховує необхідні показники та робить необхідні розрахунки на основі введених даних. За допомогою неї проводиться порівняльний аналіз різних періодів, розглядається деталізована інформація по окремим показникам що дозволяє швидко знайти необхідну інформацію.

Важливо те, що 1С дозволяє встановлювати контрольні точки та обмеження для фінансових операцій, що допомагає запобігати помилкам та недоречним діям.

Фінансовий звіт відділу клієнтської доставки:

віт про обсяги продажу, який відображає обсяги проданих товарів або послуг за певний період.

віт про витрати на доставку, який відображає витрати, пов'язані з доставкою товарів або послуг клієнтам.

ERP система дозволяє відстежувати запаси товарів на складах, керувати замовленнями клієнтів, планувати маршрути доставки та взаємодіяти зі службою доставки. Створений в ERP калькулятор доставки автоматично підраховує вартість доставки, спираючись на кількість товару в замовленні та адресу доставки. Є можливість формування звітів за потрібний період, які надалі обробляться в

За допомогою MS Excel створюються розклади доставки, створюються маршрутні листи, відстежуються статуси доставок та проводиться аналізу ефективності доставки. Формуються звіти за кожен день, що дозволяє зберігати інформацію за довгий період. Для візуалізації звітів створюються зведені таблиці, де інформація подається у зручній формі.

Фінансовий звіт відділу сервісу:

віт про витрати на обслуговування, який відображає витрати, пов'язані з підтримкою та обслуговуванням товарів або послуг.

віт про витрати на запасні частини та ремонт, який відображає витрати на запасні частини та ремонт обладнання чи товарів.

Співробітники відділу сервісу використовують MS Excel для створення графіків обслуговування клієнтів, відстеження стану обслуговування та аналізу якості сервісу. За допомогою програми ведеться облік претензій клієнтів.

ERP система дозволяє відстежувати і керувати гарантійними та післягарантійними обслуговуваннями, контролювати запаси запчастин та матеріалів, планувати робочі години та забезпечувати комунікацію з клієнтами.

Фінансовий звіт відділу комерції:

віт про маркетингові витрати, який відображає витрати на рекламу, маркетингові заходи та просування товарів або послуг.

віт про продажі за каналами збуту, який відображає обсяги продажу за різними каналами збуту.

В даному відділі програма MS Excel використовується для аналізу продажів, створення звітів про обсяги продажів, доходи та прибуток, прогнозування попиту та планування маркетингових активностей.

ERP система дозволяє відстежувати замовлення клієнтів, керувати контрактами, управляти ціноутворенням та складовими ланцюга постачання.

Фінансовий звіт відділу HR:

віт про витрати на персонал, який відображає витрати на зарплати, виплати премій, соціальні виплати та інші витрати, пов'язані зі збереженням та управлінням персоналом.

віт про навчання та розвиток, який відображає витрати на навчання та розвиток персоналу.

М

S

Excel використовується для створення розкладів роботи, відстеження відпусток, обліку ERP. Також програма допомагає відділу HR. Урядоміністр MS Excel ведеться співробітників в веденням бізнесу кадри, плануванням, навчання та розвитку співробітників.

Фінансовий звіт фінансового відділу:

віт про бюджетування та прогнозування, який відображає плановані доходи

та витрати компанії на майбутні періоди.

Віт про управління ліквідністю та грошовим потоком, який відображає грошові потоки компанії, її ліквідність та управління фінансовими ресурсами.

ERP система допомагає автоматизувати бухгалтерські процеси, такі як облік операцій, розрахунок заробітної плати, оподаткування, контроль витрат та бюджету.

Використання MS Excel дозволяє фінансовому відділу створювати та обробляти фінансові звіти, розраховувати показники рентабельності, ліквідності, фінансової стабільності та інші фінансові показники.

Кожен відділ має свої специфічні потреби щодо фінансової звітності, і фінансові звіти є інструментом для відстеження та оцінки фінансової продуктивності та ефективності діяльності кожного відділу.

Також, інформаційні технології дозволяють автоматизувати процеси збору, обробки та аналізу фінансової інформації. Використання спеціалізованих програмних продуктів, таких як програми для фінансового аналізу, дозволяє зменшити час, затрати та помилки при обробці фінансових даних.

Крім того, інформаційні технології сприяють покращенню доступності та точності фінансової інформації. Завдяки автоматизованим системам, фінансові дані можуть бути швидко та точно зібрані, проаналізовані та представлені у зручному форматі. Це дозволяє приймати обґрунтовані рішення на основі достовірних даних.

Ці інструменти, такі як MS Excel та ERP система, допомагають різним відділам компанії автоматизувати процеси, полегшити роботу та забезпечити точність та ефективність в управлінні побутовою технікою та електронікою. Вони дозволяють збирати, аналізувати та використовувати дані для прийняття стратегічних рішень та вдосконалення роботи компанії.

Хмарні технології надають компанії ТОВ «ДІЕСА» можливість зберігати, обробляти та аналізувати фінансову інформацію у віртуальному середовищі, що забезпечує багато переваг та нові можливості.

Хмарні технології дозволяють зберігати великі обсяги фінансових даних в безпечному та доступному віртуальному середовищі. Це дозволяє легко здійснювати резервне копіювання, захист і шифрування даних. Крім того, хмарні платформи надають зручні інструменти для обробки та аналізу фінансової інформації.

Завдяки хмарним технологіям, фінансовий відділ може спільно працювати над фінансовими звітами, обмінюватися даними та документами з іншими відділами чи підрозділами компанії. Це сприяє швидкому та ефективному обміну інформацією та забезпечує єдність та цілісність даних.

Завдяки хмарним технологіям, фінансові звіти можуть бути доступні з будь-якого пристрою (комп'ютер, смартфон, планшет) та з будь-якого місця з доступом до Інтернету.

За використання хмарних технологій, компанія має доступ до постійного оновлення та підтримки програмного забезпечення, яке використовується для фінансових звітів. Провайдери хмарних послуг відповідають за оновлення програм та забезпечують високий рівень підтримки користувачів.

Однак, варто враховувати певні недоліки інформаційних технологій у контексті оцінки фінансової звітності компанії. Наприклад, інформаційні системи можуть бути вразливі до кібератак та несанкціонованого доступу, що може загрожувати конфіденційності та цілісності фінансових даних. Також, інформаційні технології потребують витрат на їх розробку, впровадження та підтримку, а також навчання персоналу для їх ефективного використання.

2.3. Аналіз ефективності застосування інформаційних технологій аналізу фінансової звітності.

Загальноприйнятий підхід до визначення ефективності впровадження ІТ – визначення коефіцієнту прибутку і загальних витрат підприємства. Проте оцінка

ефективності тільки на основі одного показника дає обмежену економічну картину. Проблема полягає в тому, що вплив інформаційних технологій на прибутковість підприємства опосередковується і проявляється через удосконалення бізнесу процесів підприємства, підвищення ефективності діяльності, отримання аналітичних даних, прийняття управлінських рішень, і т. д. Важко виміряти реальну прибутковість ІТ, внесок до загального прибутку підприємства.

Тому значення показника ефективності не буде надавати точну інформацію щодо раціональності впровадження конкретної інформаційної технології. Це пов'язано з проблемами визначення результатів автоматизації, оскільки цього недостатньо для розрахунку ефективності як різниці між витраченими ресурсами та отриманою економією. В даному контексті ефективність слід оцінювати з точки зору стратегічних цілей розвитку всього підприємства [33].

Загалом, оцінка ефективності використання інформаційних технологій у фінансовій звітності вимагає збалансованого підходу, враховуючи як переваги, так і недоліки, а також специфіку та потреби компанії.

Оцінка ефективності впровадження інформаційних технологій є важливим етапом у процесі їх впровадження та використання. Для оцінки ефективності можна використовувати різні підходи та методики. Опишу декілька таких підходів:

Фінансовий підхід: Цей підхід базується на аналізі фінансових показників і результатів, отриманих в результаті впровадження інформаційних технологій. В рамках цього підходу можуть використовуватися такі метрики, як повернення інвестицій (ROI), чистий прибуток, зниження витрат, зростання доходів тощо. Аналізуючи ці фінансові показники до та після впровадження технологій, можна зробити висновки про ефективність їх застосування.

Оперативний підхід: Цей підхід спрямований на вимірювання показників продуктивності та ефективності роботи з приведенням до конкретних числових значень. Наприклад, можна виміряти час, потрібний для виконання певних завдань, кількість оброблених документів, рівень автоматизації процесів тощо.

Цей підхід дозволяє оцінити практичну користь технологій та їх вплив на продуктивність роботи.

задоволеність користувачів: Цей підхід орієнтований на оцінку задоволеності користувачів від використання інформаційних технологій. Це може бути виміряно через опитування користувачів, оцінки їхнього задоволення функціональністю та зручністю використання технологій. Цей підхід дозволяє оцінити ефективність технологій з точки зору їхньої придатності та задоволення потреб користувачів.

вплив на бізнес-процеси: Цей підхід орієнтований на вимірювання впливу інформаційних технологій на бізнес-процеси компанії. Вимірювання може включати аналіз продуктивності, ефективності та якості виконання процесів після впровадження технологій. Застосовуючи цей підхід, можна виявити та покращити слабкі місця в бізнес-процесах, що допоможе підвищити їх ефективність.

стратегічний підхід: Цей підхід зосереджений на оцінці відповідності впроваджених технологій стратегії компанії. Він дозволяє визначити, наскільки інформаційні технології відповідають стратегічним цілям компанії, сприяють їх досягненню та підтримці конкурентних переваг.

Кожен з цих підходів може бути використаний окремо або в поєднанні з іншими для оцінки ефективності впровадження інформаційних технологій. Вибір підходу залежить від конкретних цілей оцінки та доступних ресурсів.

Розглянемо основні вимоги, пропоновані фахівцями-практиками до існуючих методик оцінки ефективності впровадження інформаційних систем.

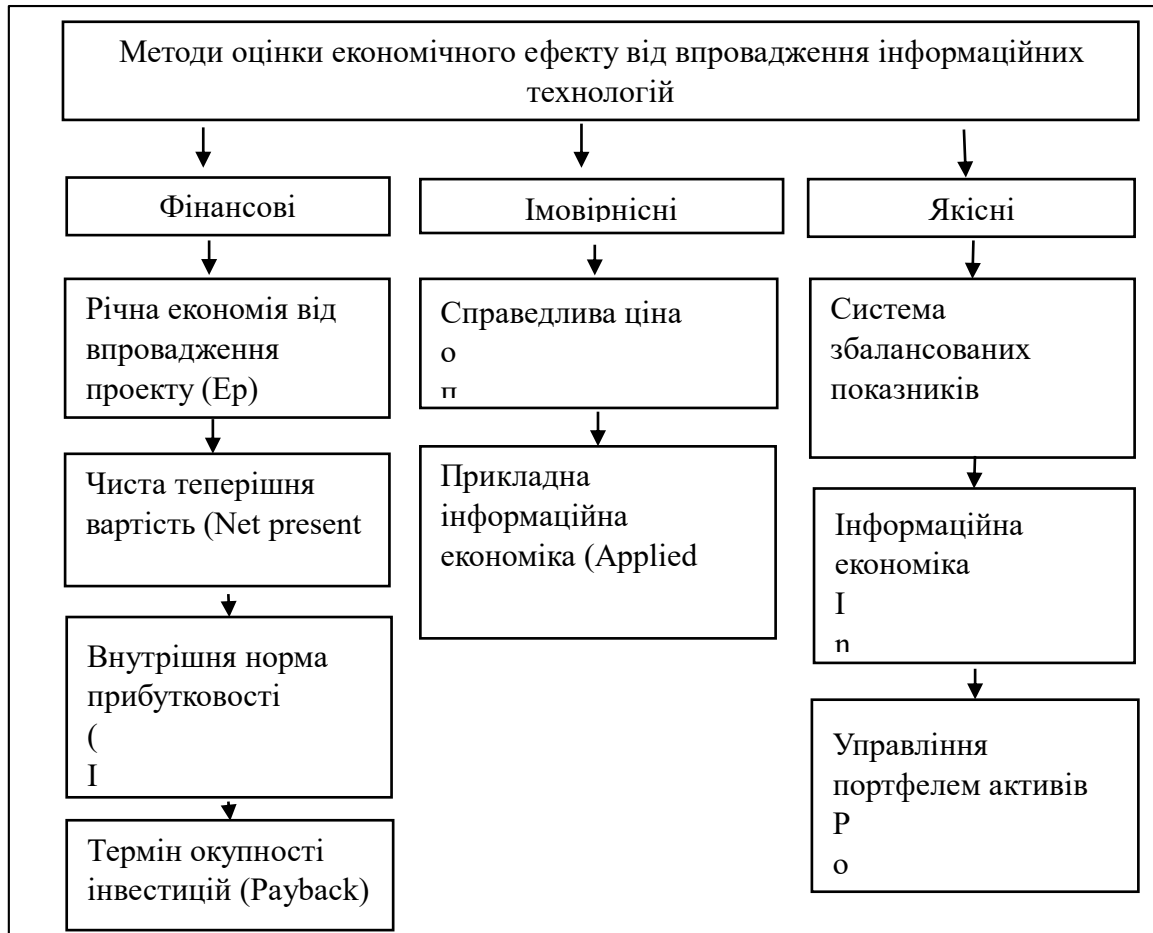
Перелік традиційних вимог включає наступні:

метод оцінки ефективності повинен бути строго обґрунтований, у ньому не повинно бути протиріч змістовного й формального характеру (економічного, математичного, логічного і т. д.);

метод повинен враховувати найважливіші властивості вихідної інформації, що використовується для розрахунку показників ефективності (випадковий характер зміни в часі техніко-економічних показників інформаційної системи й різночасність витрат і доходів);

етод повинен допускати тільки однозначне тлумачення й підходити до різних класів систем управління з єдиних принципових позицій у різних галузях народного господарства й на різних етапах розробки, впровадження й функціонування систем [3, с. 36]

Рисунок 2.1.

Джерело [3]

Розглянемо деякі з найпопулярніших методів оцінки економічної ефективності від впровадження інформаційних технологій: ROI, TCO та NPV .

ROI (Return On Investment, коефіцієнт рентабельності інвестицій):

R

R – прибуток, отриманий компанією під час впровадження IT;

P – прибуток, отриманий без впровадження IT;

Z – витрати на IT [4]
 $ROI = (R/Z) * 100\%$, (2.1)

Головною проблемою є те, що оцінка, отримана за методом ROI, є не зовсім достовірною, оскільки необхідно враховувати, що витрати на реалізацію проекту не припиняються після його формального завершення [4, с. 169].

TCO (Total Cost of Ownership, сукупна вартість володіння):

T

$TCOp$ – сукупна вартість використання,

CSA – це сукупна вартість прямих витрат на впровадження [4].

T N

P

NCF_t – чистий грошовий потік на i -тому інтервалі планування;

r – ставка дисконтування (у десятковому виразі) [3, с. 37].

P

P Payback (термін окупності проекту). По суті, це аналіз повернення засобів, виходячи з прийнятих у компанії максимальних термінів окупності вкладень [3, с.

C

D

r Методика інформаційної економіки (Information Economics) орієнтована на об'єктивну оцінку портфеля проектів та передбачає спрямування ресурсів в ті місця, де вони приносять найбільшу користь. Ідея полягає в тому, щоб змусити інформаційну службу і бізнес-менеджерів розставити пріоритети і сформулювати більш об'єктивні висновки про стратегічну цінність окремих проектів для бізнесу

t

v Прикладна інформаційна економіка (Applied Information Economics) об'єднує досягнення теорії опціонів, сучасної теорії управління портфелем активів, традиційних бухгалтерських підходів і допоміжних статистичних методів, за допомогою яких можна виразити невизначеність у кількісних оцінках, побудувати криву розподілу очікуваних результатів, оцінити ризик повернення інвестиції [3, с. 38].
чистий теперішній дохід або чиста теперішня вартість):

Однією з таких найбільш відомих методик є метод збалансованої оцінної відомості (Balanced Scorecard). Суть полягає у визначенні точних причинно-наслідкових зв'язків між технологією і фінансовими показниками, виходячи з твердження, що кожна дія, яка стосується інформаційних технологій (ІТ), має відбивати стратегічну мету певної компанії. На першому етапі визначається причинно-наслідковий зв'язок між фінансовими показниками і стратегією на найвищому рівні компанії, потім визначаються й аналізуються внутрішні процеси,

зокрема стимулюючий розвиток технології, щоб допомогти добитися цих результатів. Традиційні бухгалтерські показники фінансового компанії «балансуються» за допомогою оцінки трьох видів діяльності, а саме: роботи із замовниками, оперативності і здібності організації до навчання і вдосконалення

Обґрунтування економічної та функціональної ефективності застосування ІТ дозволяє: визначити необхідність і доцільність витрат на виконання ІТ-проекту; вибрати економічно ефективні варіанти технологічних процесів обробки інформації. Проведення розрахунків з використанням запропонованих моделей передбачає здійснення певного обсягу підготовчої роботи, тому оцінку економічної та функціональної ефективності впровадження ІТ доцільно здійснювати на етапі передпроектних досліджень.

Висновки до розділу 2

У розділі "Аналіз фінансових результатів діяльності компаній на основі інформаційних технологій" було проведено оцінку та вибір інформаційних технологій, розглянуто процес формування звітності на прикладі компанії з продажу побутової техніки ТОВ «ДІЕСА» та проаналізовано ефективність застосування інформаційних технологій в аналізі фінансової звітності.

Отже, на основі проведеного дослідження можна зробити висновок, що впровадження інформаційних технологій у фінансовий аналіз компаній, зокрема на прикладі компанії ТОВ "ДІЕСА", є важливим кроком у покращенні процесів збору, обробки та аналізу фінансової інформації.

Застосування інформаційних технологій дозволяє підвищити швидкість, точність та ефективність аналізу фінансової звітності. Автоматизація процесів збору та обробки даних, використання аналітичних інструментів та візуалізаційних засобів сприяють глибшому розумінню фінансового стану компанії, виявленню тенденцій та ключових факторів, що впливають на її успішність.

Впровадження інформаційних технологій також сприяє покращенню комунікації та співпраці між різними відділами компанії, забезпечує збереження та захист фінансових даних, а також дозволяє знизити витрати на обробку та зберігання інформації.

У результаті, впровадження інформаційних технологій в аналіз фінансової звітності компаній є необхідним елементом для досягнення конкурентних переваг, підвищення ефективності та забезпечення точних та надійних фінансових даних.

ВИСНОВКИ

В сучасному бізнес-середовищі, де обсяги фінансових даних швидко зростають, використання інформаційних систем є необхідним для успішного фінансового аналізу компаній. Вибір і впровадження відповідних інформаційних систем має стратегічне значення для компаній, оскільки це впливає на ефективність, точність та швидкість аналізу фінансової звітності.

При виборі інформаційних систем необхідно враховувати потреби та особливості компанії, її розмір, галузь діяльності та бюджет. ERP системи, такі як SAP, Oracle або Microsoft Dynamics, є популярними виборами для компаній, оскільки вони інтегрують різні аспекти бізнесу і надають повну інформаційну систему для фінансового аналізу.

Однак, також варто розглядати інші інструменти, такі як Excel або спеціалізовані фінансові платформи, які можуть бути більш гнучкими і підходити для конкретних потреб компанії. Крім того, хмарні технології стають все більш популярними, оскільки вони забезпечують доступ до даних з будь-якого місця та пропонують розширені аналітичні можливості.

Варто зауважити, що використання інформаційних технологій в оцінці фінансової звітності компанії має свої переваги і недоліки. Переваги включають:

ефективність: IT-технології дозволяють автоматизувати процеси збору,

обробки та аналізу фінансових даних, що збільшує продуктивність і знижує час, необхідний для підготовки звітності.

очність: Використання інформаційних систем допомагає уникнути людських помилок та забезпечує більш точний аналіз фінансових даних.

оступність: Фінансова звітність, збережена в електронному вигляді, стає легко доступною для всіх зацікавлених сторін, таких як керівництво компанії, інвестори, банки тощо.

налітика: IT-технології надають різноманітні інструменти аналізу фінансової звітності, такі як фінансові моделі, показники продуктивності, графіки та діаграми, що допомагають зробити більш обґрунтовані рішення.

Недоліки використання інформаційних технологій у оцінці фінансової звітності включають:

артість: Впровадження та підтримка інформаційних систем можуть бути витратними, особливо для менших підприємств, які можуть не мати достатньої фінансової потужності.

алежність від технологій: Використання інформаційних технологій передбачає наявність сучасного обладнання, програмного забезпечення та навичок персоналу. Це може створювати проблеми, якщо компанія має обмежені ресурси або не забезпечена належна підготовка персоналу.

езпека: Використання інформаційних технологій для оцінки фінансової звітності потребує забезпечення високого рівня кібербезпеки. Недостатня захищеність може призвести до витоку конфіденційної інформації або несанкціонованого доступу до фінансових даних.

кладність інтеграції: Впровадження інформаційних технологій може вимагати інтеграції з існуючими системами, що може бути складним і витратним процесом.

отреба в навчанні: Інформаційні технології постійно розвиваються, тому персонал компанії повинен мати необхідні навички та знання для ефективного використання цих технологій. Це може потребувати додаткового навчання та перепідготовки.

Враховуючи ці фактори, вибір, впровадження та ефективність інформаційних систем для фінансового аналізу компаній є стратегічно важливими для успішної діяльності компанії. Ці системи допомагають покращити точність, доступність, швидкість та аналітичні можливості фінансового аналізу, забезпечують інтеграцію з іншими системами та дозволяють зробити інформовані рішення для підтримки стратегічного розвитку компанії.